ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΠΡΟΝΟΙᾼ

ΤΟΥ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΥΡΙΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ Θ΄. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 22 ΜΑΡΤΙΟΥ 1919. ΑΡΙΘ. 196

ΠΟΥ ΕΙΝΕ ΣΗΜΕΡΟΝ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ;

Εὐθὺς μετὰ τὸ πέρας τοῦ παγκοσμίου πολέμου οἱ κορυφαῖοι τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς νικητρίας ὁμάδος ἤρχισαν νὰ συσκέπτωνται μὲ ποῖον τρόπον θὰ δυνηθοῦν νὰ πραγματοποιήσουν ἐν τῷ κόσμῳ τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας, τὴν σημαίαν τῶν ὁποίων ὕψωσαν ὅταν κατῆλθον εἰς τὸν παγκόσμιον πόλεμον, νὰ οἰκοδομήσουν δῆλα δὴ μὲ αὐτὰς ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς τρομερᾶς καταστροφῆς ἓν ἠθικὸν οἰκοδόμημα στερεὸν καὶ ἀκατάλυτον καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν τελειότερον. Καὶ εἰς τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο τῆς νέας καὶ ριζικῆς ρυθμίσεως, ἀπὸ τὴν ὁποίαν θ' ἀρχίσῃ νέα περίοδος ζωῆς καὶ τάξεως, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ποίους βλέπομεν προσκομίζοντας τὴν συνεργασίαν καὶ συμβολήν των; Ἄνδρας, τῶν ὁποίων τὸ μέχρι τοῦδε στάδιον δὲν ἐφαίνετο ἔχον καὶ τόσον στενὴν σχέσιν πρὸς τὸ ἰδεῶδες, εἰς τὴν σύλληψιν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ ὁποίου σήμερον μὲ τόσην ζέσιν καὶ ἐπιμονὴν ἀποδύονται, ἀφοῦ καὶ αὐτοὶ ἦσαν παράγοντες τῶν διπλωματικῶν ἐκείνων δολοπλοκιῶν, αἱ ὁποῖαι ἕως χθὲς ἐρρύθμιζον τὰ τοῦ κόσμου ὄχι κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν, ἀλλὰ κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς ἰδιοτελείας, ἀδίκως, καί, ἑπομένως, ἀντιχριστιανικῶς. Ἀλλ' ἐπὶ πλέον ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν

καὶ τοῦτο, ὅτι μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν τούτων συνεργάζονται πρὸς ἐπίτευξιν τῶν αὐτῶν χριστιανικῶν ἰδεωδῶν καὶ ἄνθρωποι μὴ χριστιανοί, ὡς οἱ Ἰάπωνες καὶ οἱ Ἄραβες, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ ἔπρεπε νὰ ἦνε ξέναι καὶ ἀκατανόητοι τοιαῦται ἀρχαί.

Ὁ μακρόθεν παρακολουθῶν τὴν κίνησιν ταύτην δικαιοφανῶς θὰ ἠδύνατο νὰ διατυπώσῃ τὴν ἀπορίαν: ἀλλὰ ποῦ, τέλος πάντων, διαφαίνεται ἐν τῇ ἐντατικῇ ταύτῃ χριστιανικῇ δραστηριότητι ἐκεῖνος ὁ παράγων, ὁ ὁποῖος θὰ ἔπρεπε νὰ ἦνε ὄχι πλέον ὁ κύριος συνεργάτης, ἀλλ᾽ ἀκριβῶς ὁ ἡγέτης αὐτῆς τῆς κινήσεως, ὁ ἐμπνευστὴς καὶ ὁ ρυθμιστής της; Ποῦ εἶνε ἐν τῇ σημαντικωτάτῃ ταύτῃ δημιουργίᾳ ἡ Ἐκκλησία, αὐτὴ ἡ μόνη θεματοφύλαξ τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν, ἡ φορεὺς τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας, ἡ κῆρυξ καὶ διδάσκαλος τῶν εὐαγγελικῶν διδαγμάτων; Ἐν τῷ χριστιανικῷ τούτῳ μεταπολεμικῷ ὀργασμῷ δὲν σᾶς φαίνεται ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν ἀκούεται, μένει ἀφανής, ἀμέτοχος καὶ ἀδιάφορος πρὸς ἔργον, εἰς τὸ ὁποῖον αὐτὴ πρὸ παντὸς θὰ ἔπρεπε νὰ πρωτοστατῇ; Θὰ ἐνόμιζέ τις, ὅτι τὸ κολοσσιαῖον τοῦτο ἔργον τῆς τόσον εὐρείας πραγματώσεως τῶν στοιχειωδεστέρων, ἀλλὰ καὶ θεμελιωδεστέρων χριστιανικῶν ἀρχῶν, καμμίαν σχέσιν δὲν εἶχεν ἢ δὲν ἔχει μὲ τὴν Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν· θὰ ἐνόμιζέ τις, ὅτι αὗται ἀνέβλυσαν ἀπὸ τὰς καρδίας τῶν λαῶν ἄνευ τῆς συμμετοχῆς καὶ τῆς ἐπιδράσεώς της, ἀφοῦ περιορίζεται οἱονεὶ μακρόθεν νὰ βλέπῃ τὰ τελούμενα, ὡς ὅλως πρὸς αὐτὰ ξένη.

Καὶ ὅμως πᾶν τοὐναντίον συμβαίνει. Ὄχι μόνον, δῆλα δή, ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶνε ξένη πρὸς τὸν σήμερον συντελούμενον ζωηρότερον προσανατολισμὸν τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς πρὸς τὰς χριστιανικὰς ἀρχάς, ἀλλ᾽ αὐτὴ αὕτη εἶνε ὁ κύριος παράγων τῆς μεγαλοπρεποῦς ταύτης χριστιανικῆς δημιουργίας. Οἱ λαοί, ἀπὸ τοὺς ὁποίους προῆλθεν ἡ ἰδέα τῆς ρυθμίσεως τῆς ζωῆς τῶν ἐθνῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας, καὶ ἡ ἰδέα τῆς συστάσεως Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ὅπως ἐν τῷ πνεύματι τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης προλαμβάνωνται οἱ πόλεμοι,—οἱ λαοί, λέγομεν, ἀφ᾽ ὧν ἐξεπήγασεν ἡ σκέψις περὶ ἐφαρμογῆς τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν ἐν τῷ βίῳ τῶν ἐθνῶν, εἶνε λαοὶ χριστιανικοί, ἀνήκοντες δῆλα δὴ εἰς χριστιανικὰς Ἐκκλησίας. Εἰς τούτους καθ᾽ ἑκάστην ἡ Ἐκκλησία ἐκήρυττε τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ, παρίστα τοὺς πολέμους ὡς τὴν φρικτοτέραν πληγὴν καὶ δυστυ-

χίαν τῆς ἀνθρωπότητος, διεζωγράφει τὰ ἐξ αὐτῶν δεινά. Τούτους ἡ Ἐκκλησία ἀδιαλείπτως, πρωῒ καὶ ἑσπέρας, ἡμέρας καὶ νυκτός, συνεβούλευε νὰ ἔχουν ὡς γνώμονα τῆς ζωῆς των τὴν ἀγάπην καὶ τὴν δικαιοσύνην, νὰ διαβιοῦν μὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἐν ὁμονοίᾳ, νὰ σέβωνται τὰ δικαιώματα καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἄλλων, νὰ μὴ καταπιέζουν τοὺς μικροὺς καὶ ἀσθενεῖς οἱ μεγάλοι καὶ ἰσχυροί, νὰ μὴ περιφρονοῦν καὶ ἀποστρέφωνται τοὺς πτωχοὺς οἱ πλούσιοι, διότι ἡ ἀνθρωπίνη ψυχή, ὑπὸ οἱονδήποτε ἐξωτερικὸν περίβλημα καὶ ἂν ἐμφανίζεται, ὑπὸ οἱασδήποτε συνθήκας καὶ καταστάσεις, ἔχει ἀξίαν ἀνυπολόγιστον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Τὸν σπόρον τοῦ τοιούτου κηρύγματος ρίπτουσα ἡ Ἐκκλησία εἰς τὸν χριστιανικὸν ἀγρὸν ἀδιαλείπτως ἐπὶ εἴκοσιν αἰῶνας διὰ τοῦ κηρύγματός της, ἐδημιούργει ἀτμοσφαῖραν χριστιανικῶν ἐννοιῶν ὁσημέραι εὐρυνομένην· τὴν ἀτμοσφαῖραν δὲ ταύτην ἀναπνέουν διαρκῶς αἱ γενεαὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ κατ᾽ ἀνάγκην αὕτη μεταβάλλεται εἰς αἷμα καὶ εἰς σάρκα τῶν πνευματικῶν καὶ ψυχικῶν των ὀργανισμῶν.

Πολὺ ὑποτιμοῦν τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἔχουν περὶ αὐτῆς παράστασιν ὡς περὶ ὀργανισμοῦ κληρικῶν μηδεμίαν σχέσιν ἐχόντων μὲ τὸ κοινωνικὸν σύνολον, παρὰ μόνον καθ᾽ ὅσον ἀρύονται ἀπὸ αὐτὸ ὑλικὰς ὠφελείας. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἱεραρχία εἶνε βεβαίως ὀργανισμὸς ἀποζῶν καὶ συντηρούμενος ἀπὸ τὸ ἐκκλησιαστικὸν σῶμα, διότι ἐν αὐτῷ καὶ χάριν αὐτοῦ κοπιᾷ. Ἀλλὰ τὸ σῶμα τοῦτο ἔχει κεφαλὴν τὸν Χριστόν, τὸ δὲ ἱερατεῖον προέρχεται ἀπὸ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ τούτου τοῦ λαοῦ καὶ εἶνε ἀρχὴ καὶ θεσμὸς θεοσύστατος, μεταδίδων τὴν θείαν χάριν καὶ τὰς δωρεὰς καὶ εὐλογίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὡς ἐντολοδόχος αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ. Τὴν δύναμίν της ἀρύεται ἀπὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸ ὁποῖον μένει ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα ἀχώριστον ἀπὸ αὐτήν, καὶ τὴν μεταδίδει εἰς ὅλον τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμὸν στενώτατα μετ᾽ αὐτοῦ συνδεδεμένη. Εἶνε λοιπὸν ὄχι μόνον μέτοχος τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ ὁ κύριος παράγων τῆς ἱστορίας ταύτης, ὁ σπουδαιότερος μοχλὸς τῆς προόδου της, ὁ ρυθμιστὴς τῆς ζωῆς της, ὁ ἐμπνευστὴς τῆς ἀνθρωπίνης δράσεως, τὴν ὁποίαν προσπαθεῖ ἀκαμάτως νὰ κανονίζῃ κατὰ τὰς ὑψηλὰς χριστιανικὰς ἀρχὰς καὶ ἰδέας.

Εἶνε λοιπὸν ἀναντίρρητος καὶ πραγματικὴ ἡ ἐπιρροὴ τῆς Ἐκκλησίας

ἐπὶ τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ζωῆς τῶν λαῶν. Τὸ ἔργον της εἶνε μᾶλλον ἔμμεσον, παρὰ ἄμεσον, ἡ δ' ἔμμεσός της ἐπίδρασις ἴσως νὰ ἦνε πολὺ περισσότερον συντελεστικὴ εἰς τὴν ἐξυγίανσιν τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου ἀπὸ τὴν ἄμεσον συμμετοχὴν εἰς τὰς συνεδρίας τῆς ἐν Παρισίοις Συνδιασκέψεως. Διότι ἡ μὴ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑποπίπτουσα δύναμίς της κάμνει τὸ ἔργον της σιωπηλῶς, ἀθορύβως, ἀοράτως καὶ λεληθότως, χωρὶς νὰ γίνεται ἀντιληπτή. Ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ταύτης, τὴν ἐνέργειαν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ νὰ παγιώσῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, προσφορώτερον θὰ ἠδύνατό της νὰ παρομοιάσῃ πρὸς τὴν ἐνέργειαν τοῦ προζυμίου, ἡ ὁποία μυστικῶς καὶ κατὰ τρόπον μὴ ἀντιληπτὸν «ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ» (Α' Κορ. έ, 6). Κατ' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν τρόπον καὶ ἡ Ἐκκλησία, διὰ τῆς δυνάμεώς της τῆς ἀκαταλύτου καὶ δραστικωτάτης, τὴν ὁποίαν ἀντλεῖ ἀπὸ τὸ ἐν ἑαυτῇ πανσθενουργὸν Θεῖον Πνεῦμα, μεταγγίζει τὰς θείας ἀληθείας εἰς τὸ ὅλον σῶμα τῆς κοινωνίας, ζυμώνει ἀφανῶς καὶ μυστικῶς καὶ βραδέως, ἀλλ' ἀσφαλῶς, τὰς ψυχὰς καὶ τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, μεταβάλλουσα τὰς χριστιανικὰς ἀρχὰς εἰς αἷμα αὐτῶν καὶ ζωήν.

Κατὰ ταῦτα, ὅ,τι σήμερον συντελεῖται εἶνε ἔργον τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Ἐν τῇ νέᾳ ταύτῃ προσπαθείᾳ τῆς ρυθμίσεως τῆς ζωῆς τῶν ἐθνῶν κατὰ τὰς χριστιανικὰς ἀρχάς, τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας δὲν φαίνεται, καὶ διὰ τοῦτο δυνατὸν αὕτη νὰ ἐκληφθῇ ὡς ξένη πρὸς τὰ τελούμενα. Καὶ ὅμως εἶνε μυστικόν, ἀθόρυβον καὶ ἀσφαλὲς αὐτῆς δημιούργημα, ἔργον τῆς διδασκαλίας της, τῆς ἐπιμονῆς της, τῶν ἱδρώτων καὶ τῶν καμάτων της. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀφανὴς ἐργάτις τῆς πραγματώσεως τῶν χριστιανικῶν ἰδανικῶν. Οὐδ' ἠδύναντο οἱ ἐν Παρισίοις συνεργαζόμενοι πολιτικοὶ ἄνδρες νὰ ὁμιλήσωσι καὶ ἐνεργήσωσι κατὰ τρόπον ἀντιστρατευόμενον πρὸς τὰς χριστιανικὰς ἀληθείας. Διότι ἀντιπροσωπεύουν λαοὺς ἐμποτισθέντας τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας ὀνειρευομένους καὶ διακαῶς ποθοῦντας τὴν ἐπάνοδον εἰς τὴν ὁδόν, τὴν ὁποίαν ὑπέδειξεν ὁ Χριστὸς καὶ εἰς τὴν ὁποίαν καθοδηγεῖ ἡ Ἐκκλησία του, διότι κατενόησαν ὅτι ἐν μόνῃ αὐτῇ ἔγκειται ἡ χαρά, ἡ εἰρήνη, ἡ ἀνάπαυσις καὶ ἡ ἀληθινὴ εὐτυχία.

Ἀλλ' οὔτε οἱ μὴ χριστιανοὶ πολιτικοὶ ἐν τῇ Συνδιασκέψει τῆς Εἰρήνης ἠδύναντο νὰ διατυπώσουν ἰδέας διαφόρους πρὸς τὰς χριστιανικάς. Διότι σήμερον τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ πνέει πανταχοῦ

εἰσδύει εἰς πάντων τὰς διανοίας, συγκινεῖ πᾶσαν καρδίαν, ἑλκύει καὶ γοητεύει τοὺς πάντας, ἐζωογόνησε τὴν ἀτμοσφαῖραν ὅλου τοῦ κόσμου καὶ ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος, καί, ἑπομένως, καὶ οἱ μὴ χριστιανοί, τὸν αὐτὸν χριστιανικὸν ἀέρα ἀναπνέοντες καὶ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν αὐτῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν διατελοῦντες, ἀσυναισθήτως ὁμιλοῦν καὶ πράττουν ὡς χριστιανοὶ καὶ συνεργάζονται μετὰ τῶν χριστιανῶν ὡς ὁμόφρονες, τὰς αὐτὰς ἔχοντες πεποιθήσεις καὶ τὰ αὐτὰ αἰσθήματα, ὡς ὑπηρέται τῶν αὐτῶν ἀντικειμενικῶν ἀληθειῶν.

Ἰδοὺ ποῦ εἶνε, τί ἔκαμε καὶ τί κατορθώνει ἡ Ἐκκλησία. Διότι ἡ δύναμίς της εἶνε ἀκατάλυτος, σταθερὰ καὶ ἀσφαλής, ὡς ἡ θεία ἀλήθεια, τῆς ὁποίας εἶνε πιστή, εὔορκος καὶ ἀκούραστος κῆρυξ καὶ διδάσκαλος.

Γ. Π.

ΟΜΙΛΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΣ
ΕΙΣ ΤΟΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ ΤΗΣ Ε΄. ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Ἡ Ἁγία Γραφὴ προσονομάζει τὸν Θεὸν καὶ *ζῶντα*. Τί θέλει νὰ δείξῃ διὰ τούτου;

Ὅτι εἶνε Θεὸς προσωπικός, μὲ λόγον, μὲ συνείδησιν, μὲ θέλησιν, προσέτι δὲ Ἀρχὴ καὶ Πηγὴ καὶ τῆς φυσικῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς πνευματικῆς καὶ τῆς ἠθικῆς ζωῆς. Τὸν Θεὸν δὲ τοῦτον καλούμεθα νὰ λατρεύωμεν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ καὶ δι᾽ *ἔργων ζώντων*. Καὶ ἔργα τοιαῦτα εἶνε τὰ ἄξια τοῦ ζῶντος Θεοῦ, ἤτοι τὰ ἀπορρέοντα ἐκ τῆς χάριτός Του, τὰ ἀνταποκρινόμενα εἰς τὸ θέλημά Του, τὰ δεικνύοντα ὅτι ἡ σκέψις, ἡ συνείδησις, ἡ θέλησις καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀνθρώπου καθοδηγοῦνται ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν, τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, τὰ μαρτυροῦντα ὅτι ἐντὸς ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν ὅλον ἡμῶν βίον, καλλιεργεῖται καὶ προάγεται καὶ κυριαρχεῖ ζωὴ θεία.

Ὁ Παῦλος καὶ εἰς τὴν σημερινὴν ἀποστολικὴν περικοπὴν μᾶς διδάσκει κατὰ ποῖον τρόπον καθιστάμεθα ἱκανοὶ διὰ τὰ ἔργα τῆς κατὰ Θεὸν ζωῆς. Ὀφείλομεν, πρὸ παντὸς ἄλλου, νὰ καθαρίσωμεν

τὴν συνείδησίν μας ἀπὸ τὸν μολυσματικὸν ὄγκον *τῶν νεκρῶν ἔργων*. Εἶνε δὲ τοιαῦτα ἔργα οἱ παντοῖοι καρποὶ καὶ τὰ πολυποίκιλα παραγόμενα τῆς ἁμαρτίας, ἀπὸ τῆς λεγεῶνος τῶν πονηρῶν λογισμῶν καὶ τῆς φάλαγγος τῶν φαύλων ἐπιθυμιῶν μέχρι τῶν πολυαρίθμων ἀνομιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀσχημίζουν τὸν πρακτικόν μας βίον. Καί, διὰ νὰ ἐκφρασθῶμεν ὁριστικώτερον ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶδος τῶν νεκρῶν ἔργων, τοιαῦτα εἶνε ὅσα μολύνουσι τὸ ἦθός μας καὶ ἀποδεικνύουν σκληρὰν καὶ ἄδικον ἢ ψυχρὰν καὶ ἀδιάφορον πρὸς τὸν πλησίον τὴν ψυχήν μας.

Καταλαλεῖς; σαπρολογεῖς; ψεύδεσαι; συκοφαντεῖς; ραδιουργεῖς; βλασφημεῖς; ἀσεβεῖς πρὸς τὴν τιμήν, τὴν ζωήν, τὴν ὑγείαν, τὴν περιουσίαν, τὴν ἐλευθερίαν τοῦ πλησίον σου; παραβαίνεις τὰς ἐντολάς: οὐ κλέψεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, οὐκ ἐπιθυμήσεις κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου, ὄχι μόνον τοῦ οἰκείου σου, τοῦ φίλου σου, τοῦ γνωστοῦ σου, ἀλλ' ἐν γένει κατὰ παντὸς ἀνθρώπου; Τότε εἶσαι ἔνοχος εἰς νεκρὰ ἔργα καὶ ἡ συνείδησις καὶ ἡ ψυχή σου, κατάφορτοι ἀπ' αὐτά, εἶνε μολυσμέναι καὶ ἀκάθαρτοι. Πῶς θὰ καθαρισθοῦν;

Φεῦ! Πόσοι καὶ πόσαι οὐδὲ θέτουν ζήτημα τοιοῦτο πρὸ αὐτῶν! Εὑρισκόμεθα εἰς ἐποχήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔχει κατανοηθῆ ἡ ἀνάγκη καὶ τὸ καθῆκον τῆς ἐξωτερικῆς καθαριότητος· καθαριότητος τοῦ οἴκου, τοῦ ἐνδύματος, τοῦ σώματος. Πολλοὶ μάλιστα καὶ πολλαὶ ἐπιμελοῦνται αὐτὴν καὶ μὲ ὑπερβολήν· ἀλλ' ὁ καθαρισμὸς τῆς συνειδήσεως καθυστερεῖ θλιβερὰ εἰς χιλιάδας καὶ μυριάδας ψυχῶν. Καὶ ὅμως ἡ ἁγία Γραφὴ μᾶς φωνάζει: καθαρίσατε τὴν συνείδησίν σας.

Θὰ παρακούσωμεν εἰς τὴν συμβουλήν, θὰ ἀπειθήσωμεν εἰς τὴν διαταγήν; Διότι καὶ περὶ διαταγῆς πρόκειται καὶ ἡ εὐθύνη μας θὰ εἶνε τρομερά, ἐὰν ἀπέλθωμεν τοῦ βίου τούτου καὶ ἐμφανισθῶμεν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μὲ συνείδησιν ἀκάθαρτον καὶ ὄζουσαν ἀπὸ ἔργα νεκρά.

Ἀλλὰ πῶς θὰ τὴν καθαρίσωμεν; Καὶ τοῦτο ὁ ἀπόστολος μᾶς τὸ δηλώνει. Τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸ ὁποῖον ἐξεχύθη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἡ κοινωνία αὐτοῦ μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης, ἡ βοήθεια τῆς θείας χάριτος ἐξασφαλιζομένη μὲ τὰ μέσα τὰ ὁριζόμενα διὰ τῆς Ἐκκλησίας, καθαρίζουν καὶ ἀπαλ-

λάττουν τὴν συνείδησιν ἡμῶν. Τὴν καθαρίζουν ἐσωτερικῶς διὰ τῆς ἀποβολῆς ἀπ᾽ αὐτῆς τῶν ἁμαρτωλῶν πόθων. Καὶ τὴν ἐξυγιαίνουν καὶ τὴν ἀπαλλάττουν ἀπὸ τὰ νεκρὰ ἔργα, ὑποχωροῦντα εἰς τὰ ἔργα τῆς σωφροσύνης, τῆς ἐγκρατείας, τῆς ἁγνότητος, τῆς δικαιοσύνης, τῆς φιλαδελφίας, τῆς εὐσπλαγχνίας, τῆς κατὰ Θεὸν ζωῆς.

Ἡ ἰδική μας συνείδησις δὲν ἔχει τάχα ἀνάγκην καθαρισμοῦ τοιούτου; Θὰ εἴμεθα ἀξιέπαινοι, ἐὰν δὲν πρόκειται ν᾽ ἀρχίσωμεν αὐτὸν εἰς τὸ μέλλον, ἐὰν τὸν ἠρχίσαμεν ἤδη, ἐὰν ἐπροχωρήσαμεν εἰς αὐτὸν μὲ ἐπιμέλειαν καὶ φιλοτιμίαν. Δὲν δυνάμεθα ὅμως πιθανῶς νὰ εἴπωμεν, τῇ ἀληθείᾳ, ὅτι δὲν ὑπάρχει πλέον εἰς τὴν συνείδησιν καὶ εἰς τὸν βίον μας τίποτε τὸ ρυπαρόν, τὸ νεκρόν, τὸ ἀκάθαρτον. Ἐκ τούτου τί μᾶς ἐπιβάλλεται; Νὰ ἐνεργήσωμεν ὁλοκληρωτικώτερον τὰ τοῦ καθαρισμοῦ μας τούτου, φροντίζοντες νὰ ἐκβάλωμεν ἀφ᾽ ἡμῶν καὶ τὸ ἐλάχιστον ὑπόλειμμα ἀκαθαρσίας, ὅπως κάμνομεν εἰς τὸ δωμάτιόν μας, τὴν εἴσοδόν μας, τὸ φόρεμά μας, τὸ πρόσωπόν μας, ὅπου φροντίζομεν νὰ ἐξαλείφωμεν πᾶσαν κηλῖδα, διὰ νὰ μὴ προξενῶμεν τὴν ἐντύπωσιν ἀνθρώπου ἀκαθάρτου.

Δὲν βλέπουν ὅμως οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν συνείδησίν μας; Καὶ αὐτὴν βλέπουν, διότι ἡ ἀκάθαρτος ψυχὴ θὰ ἐκδηλωθῇ μὲ ἀκάθαρτα καὶ νεκρὰ ἔργα· ἐὰν δὲ ὄχι ὅλοι, ἀλλ᾽ οἱ ἄνθρωποι τῆς θείας ζωῆς, διὰ τὴν κρίσιν τῶν ὁποίων κυρίως ὀφείλομεν νὰ ἐνδιαφερώμεθα, θὰ σχηματίσουν περὶ ἡμῶν τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ὑπὸ τὴν ἐξωτερικήν μας καθαριότητα ὑπάρχουν εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὸ ἦθός μας ἀκαθαρσίαι θλιβεραί, προδίδουσαι, πολὺ ἢ ὀλίγον, εἶδός τι ἠθικῆς ἀναισθησίας.

Ἀλλὰ καὶ ἐὰν οἱ ἄνθρωποι δὲν βλέπουν, τί θὰ κερδήσωμεν, ἀφοῦ βλέπει ὁ Θεός, ὅστις εἶνε ὁ Κύριος καὶ Κριτὴς καὶ Μισθαποδότης μας;

Θὰ τῷ εἴπωμεν: Κύριε, δέξου μας καὶ ἂς εἴμεθα καὶ ἀκάθαρτοι;

Ἀλλ᾽ Αὐτὸς εἶνε ἅγιος καὶ βδελύσσεται τοὺς ἀκαθάρτους διαλογισμούς, τὰ ἀκάθαρτα χείλη, τὰ ἀκάθαρτα καὶ νεκρὰ ἔργα. Ἐὰν κλαύσωμεν διὰ τὰς ἀκαθαρσίας μας καὶ διὰ νεκρότητά μας· ἐὰν ἐπικαλεσθῶμεν ἐν μετανοίᾳ καὶ συντριβῇ τὸ ἔλεος καὶ τὴν συγγνώμην του, θὰ μᾶς τὴν δώσῃ βεβαίως καὶ θὰ μᾶς βοηθήσῃ εἰς τὸν ἁγιασμὸν τοῦ σώματος, τῆς ψυχῆς, τοῦ πνεύματος. Δὲν θὰ στέρξῃ ὅμως

οὔτε ἄφεσιν, οὔτε ἐπιείκειαν πρὸς ἡμᾶς, ἐὰν ἐπιμείνωμεν εἰς τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ ἐὰν ἀμελήσωμεν νὰ ἐπιζητήσωμεν μὲ προθυμίαν πᾶσαν τὴν ἀπαλλαγήν μας ἀπὸ τὰ νεκρὰ ἔργα καὶ τὴν προσχώρησίν μας, ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, εἰς τὰ ἔργα τῆς χριστιανικῆς ζωῆς.

Καὶ ἀφοῦ καθαρίσωμεν τὴν συνείδησίν μας, ὀφείλομεν νὰ καταβάλλωμεν καθ' ἡμέραν προσπάθειαν ὅπως διατηρήσωμεν τὴν καθαριότητα ταύτην, ἀπαράλλακτα καθώς, ἀφοῦ ἐκαθαρίσαμεν τὴν αὐλήν μας, τὸν οἶκόν μας, τὸ φόρεμά μας, καταβάλλομεν καθημερινὴν φροντίδα διὰ νὰ μὴ δεσπόσῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ ὑπεισδύσῃ καὶ πάλιν ἡ ἀκαθαρσία.

Ὁ Προφήτης καθικέτευε τὸν Θεὸν νὰ κτίσῃ ἐντός του καρδίαν καθαράν. Ὁ Ἰησοῦς μακαρίζει τοὺς καθαροὺς τῇ καρδίᾳ, διότι αὐτοὶ θὰ ἴδουν μίαν ἡμέραν τὸν Θεόν, διὰ νὰ τὸν βλέπουν πλέον παντοτεινά. Εἴθε καὶ ἡμεῖς νὰ ἀξιωθῶμεν τὴν ὑπερτάτην ταύτην εὐτυχίαν, καθαρίζοντες διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁλόκληρον τὸν ἑαυτόν μας διὰ θείου πνεύματος καὶ διὰ θείας ζωῆς.

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

[Ἔκθεσις τοῦ κομιστοῦ τῶν ἐκ Ρωσσίας ἐπισήμων γραμμάτων πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ὑποβληθεῖσα αὐτῇ διὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου].

Μετὰ τὴν πολιτικὴν ἐπανάστασιν ἐν Ρωσσίᾳ (Φεβρουάριος 1917) ἡ Ἐκκλησία εὑρέθη ἐλευθέρα ἀπὸ πάσης κηδεμονίας τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας καὶ ἀμέσως ἐπελάβετο τοῦ ζητήματος τῆς ἀναδιοργανώσεως πάσης τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς διὰ τῆς συγκλήσεως Τοπικῆς Συνόδου. Ἡ σύγκλησις αὕτη, καίτοι κατ' ἀρχὴν εἶχεν ἀποφασισθῇ ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας ἔτι, ἀνεβάλλετο ὅμως ἐπ' ἀόριστον, καὶ θ' ἀνεβάλλετο ἴσως διαρκῶς ἐκ λόγων ἐσωτερικῆς πολιτικῆς. Ἡ Κυβέρνησις Κερένσκη ἐκθύμως ὑπεστήριξε τὴν ἰδέαν τῆς ὡς τάχιον συγκλήσεως Τοπικῆς Συνόδου, ὑπολογίζουσα, ὅτι αἱ ἀποφάσεις αὐτῆς θὰ συνέβαλλον εἰς τὴν παγίωσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καθεστῶτος. Τῇ 15ῃ Αὐγούστου 1917 ἤρχισε τὰς Συνεδρίας της ἡ Σύνοδος καὶ

ἐκ τῶν πρώτων ζητημάτων ἐτέθη ὑπὸ συζήτησιν τὸ τῆς ἀνιδρύσεως τοῦ Πατριαρχείου. Ἐπὶ δύο περίπου μῆνας συνεζητεῖτο τὸ ζήτημα καὶ μόνον ἡ ὁλονὲν αὐξανομένη ἐπαναστατικὴ εἰς τὰ ἄκρα φορὰ συνέτεινεν ὅπως τὸ ζήτημα λυθῇ ὑπὲρ τῆς ἀνιδρύσεως. Οὕτω περὶ τὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρίου ἐγένετο καὶ ἡ ἐκλογὴ Πατριάρχου, ὀλίγας δηλαδὴ ἡμέρας πρὸ τῆς Μπολσεβικῆς ἀνατροπῆς (27 Ὀκτωβρίου 1917). Τὸ νέον καθεστώς, ἀπησχολημένον κατ᾽ ἀρχὰς εἰς τὴν ἰδίαν του ἑδραίωσιν, οὐδεμίαν σχεδὸν ἔδιδε προσοχὴν εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα. Οὕτω δὲ καὶ ἡ ἐξακολούθησις τῶν συνεδριῶν τῆς Συνόδου ἔβαινεν ἀκωλύτως, καὶ ἡ ἐπίσημος ἀνάρρησις τοῦ Πατριάρχου ἐγένετο ἐν μεγίστῃ συρροῇ εἰς τὸ Οὐσπένσκη Σομπὸρ τοῦ Κρεμλίνου τῇ 22ᾳ Νοεμβρίου 1917.

Καθ᾽ ὅσον ὅμως τὸ νέον καθεστὼς ᾐσθάνετο ἑαυτὸ κραταιούμενον καὶ ἤρχιζε νὰ ἐφαρμόζῃ μετὰ συνεπείας τὸ πρόγραμμά του ἐφ᾽ ὅλων τῶν ὄψεων τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ἡ σύγκρουσις πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἦτο ἀναπόφευκτος. Ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ἡμερολογίου, ἡ θέσπισις τοῦ πολιτικοῦ γάμου καὶ διαζυγίου, ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἐκτελέσεως ληξιαρχικῶν πράξεων εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ἱερεῖς, ἦσαν τὰ πρῶτα βήματα πρὸς ἐξασθένισιν τοῦ κύρους τῆς Ἐκκλησίας, μεθ᾽ ὃ διαδοχικῶς ἐκηρύχθη ὁ τέλειος χωρισμὸς τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ Κράτους, ἡ δήμευσις ὅλων τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ μοναστηριακῶν κτημάτων, ἡ ἀναγκαστικὴ θητεία τῶν ἱερωμένων εἰς τὸν στρατὸν καὶ εἰς τὰς δημοτικὰς ἐργασίας καί, τέλος, ἡ τελεία παραγνώρισις τῆς ὑπάρξεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ κλήρου ὑπὸ τῆς ὁλονὲν κρατυνομένης καὶ θρασυνομένης Πολιτείας. Ἕκαστον τῶν ἄνω μέτρων ἠκολουθεῖτο ὑπὸ σειρᾶς διαδοχικῶς δημοσιευομένων ἐπεξηγήσεων καὶ ἀνεπτύσσετο εἰς ὕψος καὶ βάθος πρὸς τελειοτέραν ἐκμηδένισιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐπιρροῆς αὐτῆς ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ. Τὸ παραμικρὸν σημεῖον δυστροπίας τῶν κληρικῶν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκδεδομένων νόμων καὶ ἡ ἐλαχίστη ὑποψία περὶ ἀντιδραστικῆς ἐνεργείας αὐτῶν ἐτιμωρεῖτο διὰ θανατικῆς ποινῆς. Οὕτω δὲ περὶ τοὺς 15 ἀρχιερεῖς καὶ 150 ἱερεῖς καὶ πρωθιερεῖς ἐτυφεκίσθησαν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξαιρετικῶς σκληρὸς καὶ ἀπάνθρωπος ἦτο ὁ τυφεκισμὸς τοῦ Μητροπολίτου Κιέβου Βλαδιμήρου (τέως Πετρουπόλεως καὶ ἐνωρίτερον Μητροπολ. Μόσχας), τὸν ὁποῖον τὰ Μπολ-

σεβικὰ στίφη ἔσυραν ἐκ τῆς κλίνης του ἀπὸ τῆς κόμης καὶ γυμνὸν ἐτυφέκισαν εἰς τὸν περίβολον τῆς Λαύρας τοῦ Κιέβου. Ἡ κατάστασις οὕτω καθίστατο ἀφόρητος. Ἡ Ἐκκλησία ἐσφάδαζεν ὑπὸ τὸ φάσγανον τῶν κρατούντων, ἡ δὲ Τοπικὴ Σύνοδος, ἡ ἐν τῷ κρυπτῷ καὶ παραβύστῳ ἀνεπισήμως συνεδριάζουσα, μάτην προσεπάθει νὰ προσέλθῃ διὰ τῶν ἐν αὐτῇ παρακαθημένων λαϊκῶν μελῶν εἰς ἐπαφὴν πρὸς τοὺς τυραννοῦντας πρὸς μετρίασιν τῆς ὀξύτητος τοῦ διωγμοῦ.

Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας διατελούσης τῆς Ἐκκλησίας, ἀνεγράφη εἰς τὰς ἐπισήμους ἐφημερίδας ὁ τυφεκισμὸς Νικολάου τοῦ Β΄, ἡ δὲ Σύνοδος ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς ἡμέρας ἐτέλεσε μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ θύματος κεκλεισμένων τῶν θυρῶν. Τὸ γεγονὸς ἐν τούτοις ἐγνώσθη εἰς τοὺς ἰθύνοντας κύκλους, οἱ δὲ σχόντες τὴν πρωτοβουλίαν τῆς τελέσεως τοῦ μνημοσύνου, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ εὐγενὴς γόνος εὐγενοῦς Σλαυοφιλικῆς (οὐχὶ πανσλαυϊστικῆς) οἰκογενείας τῶν Σομάρην, ἡγήτωρ τῶν εὐγενῶν τῆς Μόσχας, ὡς Γενικὸς Διοικητὴς ἐπὶ ὅλων τῶν διακλαδώσεων τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κατὰ τὸν πόλεμον, ὑποψήφιος δὲ Πατριάρχης, ἐπιλαχὼν κατά τινας μόνον ψήφους, ἠναγκάσθησαν νὰ κρυβῶσι, φοβούμενοι τὴν καταδίωξιν. Ὁ Πατριάρχης ἐτέθη ὑπὸ περιορισμόν, τὰ δὲ πλεῖστα μέλη τῆς Τοπικῆς Συνόδου διεσπάρησαν, ἀναχωρήσαντες εἰς τὰ ἴδια ἢ εἰς ἀσφαλέστερον ἕκαστος μέρος.

Ἔκτοτε ἡ Ἐκκλησία εὑρίσκεται ἐν διαρκεῖ διωγμῷ καὶ στερεῖται παντὸς μέσου οὐ μόνον διεκδικήσεως τῶν δικαίων της, ἀλλὰ καὶ ἀμύνης. Ἡ Τοπικὴ Σύνοδος διὰ μακρῶν συνεζήτησε τὴν λυσιτέλειαν τῆς κηρύξεως τῆς Ἐκκλησίας ἐν διωγμῷ κατὰ τὸν τρόπον τὸν ἐφαρμοσθέντα ἐν Κων/πόλει ἐπὶ Διονυσίου Ε΄. Ἀλλ' ὅ,τι ἔφερεν ἔκτακτα ἀποτελέσματα ἐν Ἀνατολῇ ἐπὶ ἄρχοντος αἱμοχαροῦς, ἀλλὰ ψοφοδεοῦς, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχῃ ἐπιτυχίαν ὑφ' ἃς συνθήκας διετέλει ἡ Ρωσσία.

Οἱ ἄρχοντες ἐνταῦθα θὰ ἐκύλιον εἰς τὸ αἷμα καὶ τὸν κλῆρον καὶ τὸ ἐκκλησίασμα, χαρακτηρίζοντες τὸ γεγονὸς ὡς κακόβουλον ἐνέργειαν πρὸς ὑπονόμευσιν τοῦ καθεστῶτος. Τὸ σχέδιον ἐγκατελείφθη, καὶ ἤδη ἡ Ἐκκλησία ἐν τῇ Ἐπικρατείᾳ τῶν Μπολσεβίκων λιποψυχεῖ ἐν ἀγωνίᾳ, ζῶσα βίον μὴ ἀναγνωριζομένου, περιφρονουμένου

καὶ εἰς πᾶσαν στιγμὴν καταδιωκομένου συνδέσμου ἢ ἑταιρείας ἀνθρώπων, οὓς οἱ ἀνεκτικώτεροι τῶν Μπολσεβίκων χαρακτηρίζουσιν ὡς στενοκεφάλους δεισιδαίμονας, ἀλλὰ κοινῶς ὑπὸ πάντων τῶν κρατούντων θεωρουμένων ὡς ἀντιδραστικῶν καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ὑπόπτων. Οἱ ναοὶ λειτουργοῦσι μόνον τῇ ἐγγυήσει ὡρισμένου ἀριθμοῦ ἐνοριτῶν, εἰς οὓς καὶ παραδίδεται ὁ ναὸς καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη καὶ ἄμφια κατόπιν πρωτοκόλλου συντασσομένου ὑπὸ εἰδικῆς κυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' αἱ φαντασιώδεις τιμαί, εἰς ἃς ἀνῆλθον πάντα τὰ χρειώδη πρὸς τέλεσιν τῶν ἱερουργιῶν, καθιστῶσιν ὁσημέραι δυσχερεστέραν τὴν συντήρησιν τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἡ καύσιμος ὕλη, ἀπαραίτητος ἐν Ρωσσίᾳ διὰ τὴν συντήρησιν ἀνεκτῆς θερμοκρασίας ἐν τοῖς ναοῖς, δὲν ὑπάρχει. Ὁ κηρὸς ἔφθασε τὰ 800—1000 ρούβλια τὸ πούτι· τὸ ἔλαιον (ὄχι ἐλαιόλαδον, τὸ ὁποῖον ἐντελῶς εἶνε ἄφαντον, ἀλλὰ μῖγμά τι βαζελίνης καὶ νάφθης, δυνάμενον ὁπωσοῦν νὰ καίῃ εἰς τὰ κανδύλια) 300 ρούβλια τὸ πούτι· τὸ νᾶμα 60 ρούβλια ἡ φιάλη (½ ὀκᾶ), ἀναλόγως δὲ καὶ πᾶσα ἡ λοιπὴ ὑπηρεσία τῶν νεωκόρων καὶ ψαλτῶν, οἵτινες εἰς τὸ ζήτημα τῆς μισθοδοσίας εἶνε οἱ ἀκραιφνέστεροι ὀπαδοὶ τῶν Μπολσεβίκων.

Κατὰ τὴν ἀποχαιρετιστήριον ἐπίσκεψιν, ἣν καθηκόντως ἔκαμεν ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας πρὸς τὸν Ἁγιώτατον Πατριάρχην Μόσχας καὶ πάσης Ρωσσίας Τύχωνα, διατελοῦντα ἐν περιορισμῷ ἐν τῷ οἰκήματι τῆς Μητροπόλεως Μόσχας, ὁ σεβάσμιος γέρων μετὰ δακρύων διεξετραγῴδησε τὰ δεινὰ τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας καὶ παρεκάλεσεν ὅπως ταῦτα ἐκτεθῶσι πᾶσι τοῖς προεδρεύουσι τῶν ἐν Ἀνατολῇ Ἐκκλησιῶν μετὰ τῆς παρακλήσεως, ὅπως εὔχωνται ὑπὲρ τῆς διωκομένης ἀδελφῆς καὶ ἐνεργήσωσι πρὸς ἀπολύτρωσιν αὐτῆς.

Ὁ Μητροπολίτης Ὀδησσοῦ Πλάτων, ἐγχειρίζων τὰ πρὸς ἐπίδοσιν τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Ἀθηνῶν γράμματά του καὶ δακρύων, ἔκαμεν ἔκκλησιν εἰς τοὺς δεσμοὺς τοὺς συνδέοντας τὴν Ἀνατολὴν μὲ τὴν Ρωσσίαν.

Ἐν τοσούτῳ καὶ κατὰ τὰς κρισίμους ταύτας ἡμέρας ἀναμένοντες αἰσιώτερον μέλλον οἱ ἀληθῶς πιστοὶ τοῦ Κυρίου ποιμένες, καὶ πεινῶντες καὶ διωκόμενοι καὶ γυμνητεύοντες ἔτι ἐξακολουθοῦσι μετὰ καὶ ἄλλων εὐαρίθμων λαϊκῶν μελῶν τὰς συνεδρίας τῆς Τοπικῆς Συνόδου, συσπειρούμενοι περὶ τὸν ὑπὸ περιορισμὸν Πατριάρχην καί,

ὡς οὗτος ἀνέφερε πρὸς ἀνακοίνωσιν ταῖς ἐν Ἀνατολῇ Ἐκκλησίαις, ἀπασχολεῖ αὐτοὺς τὸ ζήτημα τοῦ νέου ἡμερολογίου, τὸ ὁποῖον, ὡς εἶπε, καὶ μετὰ τὴν πτῶσιν τῶν Μπολσεβίκων θὰ παραμείνῃ ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διὰ τὸ ὁποῖον ἐγκαίρως πρέπει νὰ σκεφθῶσιν αἱ ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίαι, ἵνα ἐκ συμφώνου ἐν τῷ εὐθέτῳ χρόνῳ διατυπώσωσι τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἔποψίν του. Ὁμοίως ἀπασχολεῖ αὐτοὺς καὶ τὸ ζήτημα τῆς Γεωργιανῆς Ἐκκλησίας, ἥτις ἄνευ κανονικῆς ἀδείας ἐκήρυξε τὸ αὐτοκέφαλον αὐτῆς καὶ ἐξέλεξε Πατριάρχην πρὸ τῆς ἐκλογῆς τοιούτου ἐν Ρωσσίᾳ ἕνα ἐκ τῶν ἐπισκόπων, Κυρίωνα, Γεωργιανόν, ἤδη φονευθέντα ἐν Τυφλίδι.

Περὶ τῶν ζητημάτων τούτων ἐγένοντο, προσέθηκεν ὁ Πατριάρχης, τὰ σχετικὰ γράμματα πρὸς πάσας τὰς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς, πρὸς ἃς εἶχον ἀποσταλῆ ἐγκαίρως καὶ τὰ εἰωθότα εἰρηνικὰ Πατριαρχικὰ γράμματα, εἰς τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν ἐλήφθησαν ἔτι ἀπαντήσεις παρά τινων Ἐκκλησιῶν, συνεπείᾳ βεβαίως τῆς ἀκαστασίας τῶν συγκοινωνιῶν.

Ε. Ν. ΣΑΡΙΓΙΑΝΝΗΣ

ΜΙΚΡΑ ΑΡΘΡΑ

Ἀνθρωπαρέσκεια.

«Πορεύσομαι πρὸς τοὺς ἁδρούς, καὶ λαλήσω πρὸς αὐτοὺς»
(Ἱερεμ. ε΄. 5)

Πολλοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι δὲν φοβοῦνται οὔτε ἀσθένειαν, οὔτε κινδύνους, τρέμουσιν ἐνώπιον ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ὁ κόσμος ἀποκαλεῖ μεγάλους. Οὗτοι ἐπιβάλλονται εἰς αὐτούς, διὰ τῶν τίτλων των, διὰ τῆς περιουσίας των, διὰ τῆς φήμης των. Χριστιανοί τινες ὑπόκεινται, ὡς οἱ ἐθνικοί, εἰς τὴν ἐπιβολὴν ταύτην, ὑλικὴν κατ' οὐσίαν, καὶ πρὸ τοῦ φαινομενικοῦ τούτου μεγαλείου κύπτουσι καὶ οὗτοι τὴν κεφαλήν, ὡς οἱ εἰδωλολάτραι. Οἱ τοιοῦτοι ἔχουσιν ἔλλειψιν ἀξιοπρεπείας καὶ ἔλλειψιν θάρρους.

Εὐτυχῶς διαφορετικὴ ἦτο κατὰ τὸν 4ον μ. Χ. αἰῶνα ἡ συμπεριφορὰ τοῦ Ἀμβροσίου, ἐπισκόπου Μεδιολάνων. Συνήντησε τὸν αὐτοκράτορα Θεοδόσιον τὸν Μέγαν. Οὗτος, ἂν καὶ παρουσιάζετο ὡς χριστιανός, εἶχε μόλις πρὸ ὀλίγου διατάξει σφαγὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ. Ὁ Ἀμβρόσιος μόνος ἀποτολμᾷ νὰ ἐγερθῇ, νὰ ὁμιλήσῃ καὶ νὰ φω-

νάξῃ εἰς τὸν Θεοδόσιον, ὅπως ὁ Νάθαν εἰς τὸν Δαβίδ: «Σὺ εἶσαι ὁ μεγαλύτερος τῶν ἁμαρτωλῶν». Ὁ Θεοδόσιος ἀνθίσταται κατ᾿ ἀρχάς, ἀλλ᾿ ὁ Ἀμβρόσιος μένει ἀκλόνητος. Ἐνῷ ὁ αὐτοκράτωρ ἀποπειρᾶται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὁ Ἀμβρόσιος ἀψηφῶν τὸν κίνδυνον, τὸν ὁποῖον διέτρεχεν, ἐμποδίζει μετὰ θάρρους τὴν εἴσοδον. Μετ᾿ ὀλίγον ὁ Αὐτοκράτωρ συνῆλθεν, ἐταπεινώθη ἐνώπιον πάντων, καὶ ἤρχισε νέον βίον.

Καὶ ἡμεῖς, κατὰ τοὺς ὡραίους λόγους τοῦ ποιητοῦ, ἂς εἴμεθα:

Ὄρθιοι ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων,
γονυκλινεῖς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Μὴ κύπτῃς τὴν κεφαλὴν πρὸ τῆς γνώμης ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ὁ κόσμος ἀποκαλεῖ μεγάλους. Μὴ θυσιάζῃς τὴν ἀλήθειαν, ἵνα ἀρέσῃς. Μένε ἀξιοπρεπής, θαρραλέος, πράττων ὅπως ἀρέσῃς εἰς τὸν Θεὸν μᾶλλον ἢ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὁποιοιδήποτε καὶ ἂν εἶνε οὗτοι. Καὶ διὰ τοῦτο ἔχε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐστραμμένους πρὸς τὸν Χριστόν, τὸ *Αἰώνιον Ὑπόδειγμα*, πρὸ τοῦ Ὁποίου δὲν ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, διότι ὅλοι εἴμεθα ἀδελφοὶ ἐξηγορασμένοι ἀντὶ τῆς αὐτῆς τιμῆς, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ *Λυτρωτοῦ*.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ) **Ε. Α. Κ.**

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ

Ἐπειδὴ πολὺς κατ᾿ αὐτὰς ὁ λόγος περὶ τῆς Ἁγίας Σοφίας, παραθέτομεν ἐνταῦθα τὰς ἀντιθέσεις, τὰς ὁποίας μὲ πολλὴν ψυχολογικὴν δύναμιν ἀπετύπωσε συνδυαζομένας σήμερον ἐν τῷ ναῷ τούτῳ ὁ ἐν ΚΠόλει ἀνταποκριτὴς τῆς «Πατρίδος» ἐν τελευταίᾳ του ἀνταποκρίσει ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου:

«Τί συνδυασμὸς μεγαλείου καὶ καταπτώσεως! Τί ὕψος, ὁποία λάμψις, τί πλοῦτος, τί φῶς. Ἀλλὰ καὶ ὁποία ρυπαρότης, καὶ ἐγκατάλειψις. Τί προσευχὴ ἐπουράνιος καὶ τί ὕβρις σατανική. Τί δόξα ὑπέρλαμπρος — τί καταισχύνη κατάπτυστος. Πόση σεμνότης καὶ ὡραιότης καὶ γλυκύτης ρυθμοῦ, καὶ ἔξαρσις καὶ θαυμασμός, καὶ πόση συγχρόνως ἀσχημία καὶ ποταπότης, τί χαλασμὸς καὶ συντριβὴ καρδίας καὶ τοῦ νοῦ ἀποπλάνησις... Τί ὄνειρον κάλλους ἀσύλληπτον — ὁποῖος ἐξευτελισμὸς ἀνθρώπων ἀσυγχώρητος... Τὸ ἀπαύγα-

σμα ἑνὸς πολιτισμοῦ καὶ τὸ κορύφωμα μιᾶς βαρβαρότητος. Τί μνημεῖον νίκης τοῦ πνεύματος καὶ κτηνώδους ἰσχύος συγχρόνως... Τί σύνδεσμος — ὁποῖος χωρισμός... Εἰσέρχεσθε εἰς τὸ τέμενος αὐτό, καὶ ἡ καρδία σας σταυροκοπεῖται ἀσυναισθήτως. Εἰς τὸ πρόσωπόν σας ζωγραφίζεται ἕνας σεβασμὸς καὶ κἄποιος θεῖος φόβος. Ὁ χότζας σᾶς παρατηρεῖ μὲ ἱκανοποιημένον ὕφος, διότι διακρίνει εἰς τὰ μάτια σας τὸ δέος πρὸς τὸ Προφήτην του. Εἰς τὴν ἱκανοποιημένην του ἔκφρασιν σεῖς διαβλέπετε τὴν ἐντροπὴν τοῦ βιαστοῦ. Καί, ἐνῷ εὑρίσκεσθε εἰς τὸ τέμενος τοῦ Ἰσλάμ, φεύγει ἀπὸ τὴν ψυχήν σας ἡ ἀληθεστέρα προσευχὴ πρὸς τὸν Ὕψιστον, ὁ ὁποῖος κατεσκήνωσεν εἰς τοιοῦτον οἶκον καὶ ὁ ὁποῖος δὲν ὑπεχώρησε πρὸ τοιαύτης ὁρμῆς....

Οἱ Τοῦρκοι τὴν φρουροῦν μὲ πολυβόλα, οἱ ξένοι τὴν ἐπισκέπτονται μὲ ἐνδιαφέρον περιηγητοῦ, οἱ Ἕλληνες κλαίουν τὴν ἱστορίαν της καὶ βλέπουν μὲ ἐλπίδας καὶ μὲ λατρείαν πρὸς τὸ μέλλον τῆς αὔριον, τὸ ὁποῖον προῃσθάνθησαν καὶ ἐπίστευσαν πέντε αἰῶνες.

Ἡ συντετριμμένη ὄψις τῆς ἐκκλησιᾶς προκαλεῖ λειτουργίες σὲ κάθε Ἑλληνικὴ ψυχὴ ποῦ τὴν ἀτενίζει

...Καὶ μένει ἀκόμη σκλάβα ἡ Ἁγιὰ Σοφιὰ — τὸ καύχημα καὶ ἡ ἐντροπὴ τῆς Χριστιανωσύνης....»

ΔΡΑΣΙΣ ΑΞΙΕΠΑΙΝΟΣ

Ἐπέστειλαν ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν ἐν τῷ «Ἐκκλ. Κήρυκι» ὁ μὲν Ἀρχιμ. κ. Μεθόδιος Κοντοστᾶνος λόγον αὐτοῦ ἐκφωνηθέντα ἐν Αἰδηψῷ τῇ 30 Ἰανουαρ. ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ὁ δὲ Οἰκονόμος κ. Βασίλειος Χούπης λόγον περὶ τοῦ Ἀκαθίστου Ὕμνου ἐκφωνηθέντα ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Σπυρίδωνος Πειραιῶς τῇ 22 Φεβρ., ὁ Ἱεροκήρυξ τῆς ΙΓ΄ Μεραρχίας Ἀρχιμ. κ. Ἀνανίας Μάνος λογίδριον ῥηθὲν τῇ 10 Φεβρ. κατὰ τὸ μνημόσυνον τὸ τελεσθὲν ἐν τῷ μητροπ. ναῷ Καβάλλας ὑπὲρ τῶν, ἐκ τῶν ἀπαχθέντων ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ὁμήρων, θανόντων συνεπείᾳ τῆς βουλγαρικῆς κακουργίας, καὶ ὁ Ἀρχιμ. Α. Σ. Παπαδόπουλος λόγον αὐτοῦ διεξοδικὸν «περὶ τῆς θρησκείας ὡς ἰδέας ἐν τῷ πολιτισμῷ καθόλου καὶ ἰδίᾳ ἐν τῇ ἐθνικῇ ἀγωγῇ», ἐκφωνηθέντα τῇ 30 Ἀπρ. 1916 ἐν τῇ ἐνταῦθα Στρατιωτικῇ Σχολῇ τῶν Ἐφέδρων ἀξιωματικῶν Πεζικοῦ. Καὶ λυπούμεθα μὲν διότι διὰ τὸ στενὸν τοῦ χώρου ἀδυνατοῦμεν νὰ δημοσιεύσωμεν τοὺς λόγους τούτους ἐν τῷ «Ἐκκλ. Κήρυκι», συγχαίρομεν δ᾽ ὅμως τοὺς φερεπόνους τούτους λειτουργοὺς τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν παντὸς ἐπαίνου ἀξίαν δρᾶσίν των ἐν τῷ ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου. Οἱ λόγοι αὐτῶν πρόκεινται τρανὰ μαρτύρια τοῦ θρησκευτικοῦ των ἅμα καὶ τοῦ πατριωτικοῦ ζήλου ὑπὲρ τοῦ φωτισμοῦ τῶν χριστιανῶν καὶ τοῦ καταρτισμοῦ των εἰς γνήσια μέλη τῆς Ἐκκλησίας καὶ καλοὺς τῆς Πατρίδος πολίτας.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐκκλησιαστικά.

Ἱερὰ Σύνοδος. — Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 13ης λήγοντος μηνὸς ἀνεγνώσθη α) ἔγγραφον τοῦ οὐδετέρου Ἐκκλησιαστικοῦ συνεδρίου τῆς Οὐψάλης, γνωστοποιοῦντος τὰς ἀρχάς, περὶ ἧς θὰ ἠσχολεῖτο τὸ συνέδριον τοῦτο πρὸς ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ β) ἀντίγραφον ἐκκλήσεως τοῦ ἐν Στοκχόλμῃ Σουηδικοῦ Συλλόγου τῆς παγκοσμίου Ἑνώσεως πρὸς ἀνάπτυξιν φιλικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν Ἐθνῶν.

Μετὰ μακρὰν εἰσήγησιν τοῦ Σεβ. Προέδρου, ἀναπτύξαντος τὸ ἱστορικὸν τῶν ἐγγράφων τούτων, ἡ Ἱ. Σ. ἀπεφάσισε, κατὰ πρότασιν αὐτοῦ, ὅπως ἡ ἔκκλησις, ὡς φέρουσα καὶ πολιτικὸν χαρακτῆρα, διαβιβασθῇ πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ἡ δ' ἀπάντησις εἰς τὰ ἔγγραφα περὶ τῆς κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν συνταχθῇ ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου Δημητριάδος καὶ τοῦ κ. Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου, ὑπὸ πνεῦμα προθύμου προσχωρήσεως εἰς τοὺς κοινοὺς τοῦ Εὐαγγελίου σκοπούς, τὴν ὑποστήριξιν δηλ. τοῦ δικαίου, τὴν δρᾶσιν κατὰ τῆς ἀθεΐας, τὴν ἱεραποστολικὴν δραστηριότητα κλ., ἑκάστης Ἐκκλησίας τηρούσης τὸ αὐθυπόστατον αὐτῆς ἐν τῇ πανεκκλησιαστικῇ ταύτῃ Κοινωνίᾳ.

— Ἀντίγραφον τοῦ πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς ἐν Ἀμερικῇ Πρεσβυτεριανῆς Ἐκκλησίας τηλεγραφήματος αὐτοῦ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης διεβίβασε καὶ πρὸς τὸν κ. Οὐΐλσων, ὡς καὶ πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως.

— Ἐπὶ τῇ μεταβάσει τοῦ Ἀρχιστρατήγου τοῦ Ἑλλην. στρατοῦ κ. Παρασκευοπούλου εἰς ΚΠολιν, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἀπηύθυνεν αὐτῷ τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα:

Συμμετέχομεν νοερῶς εἰς τὴν χαρὰν τοῦ ἐνδόξου Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ τοῦ Ἀρχηγοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν περίδοξον τοῦ Ἑλληνισμοῦ πρωτεύουσαν καὶ συμπαριστάμεθα ὑμῖν δεχομένῳ τὰς εὐλογίας τῆς Μητρὸς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τὰς ἐκδηλώσεις τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

Εὐλογήσαι Κύριος καὶ τὴν εἴσοδον καὶ τὴν ἔξοδον ὑμῶν.

Ἀθηνῶν Μελέτιος

Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία. — Κατ' εἰδήσεις ἐκ Λονδίνου, ὁ Ἐπίσκοπος Ὀξφόρδης Σεβ. κ. Γκὸρ ὑπέβαλεν εἰς τὸν Ἐπίσκοπον Κανταβρυγίας τὴν παραίτησίν του ἀπὸ τῆς Ἐπισκοπῆς του, ἵνα, ἀπηλλαγμένος τῶν τυπικῶν περιορισμῶν, ἀφιερώσῃ τὸν χρόνον του εἰς λυσιτελεστέραν ἐξυπηρέτησιν τῆς Ἐκκλησίας διὰ μελετῶν, συγγραφῶν καὶ κηρυγμάτων.

Κυπριακά. — Ἐν τῷ ἀγγλικῷ τύπῳ ἐδημοσιεύθη ἐπίσημον ἔγγραφον τῆς ἐν Λονδίνῳ ἀφ' ἱκανοῦ εὑρισκομένης ὑπὸ τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον Κύπρου κ. Κύριλλον Κυπριακῆς Ἀποστολῆς, δι' οὗ, βαθείας ἐκφραζομένης εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν, ἥτις, ἀφοῦ ἀπελύτρωσε τοὺς Κυπρίους τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, προεπαίδευσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ, διαδηλοῦται ὁ σφοδρότατος πόθος τῆς Κύπρου ὅπως ἑνωθῇ μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος, φίλης καὶ συμμάχου τῆς Ἀγγλίας. Τὸ ἔγγραφον ἐπιλέγει ὅτι, ἐὰν αἱ ὑψηλαὶ ἀρχαὶ τῶν ἐθνικοτήτων, ὑπὲρ ὧν ἠγωνίσθησαν ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Ἑλλάς, παρὰ τὸ πλευρόν των δὲ καὶ ἡ Κύπρος, δὲν ἐφαρμοσθῶσι καὶ εἰς αὐτήν, «ἡ τοιαύτη παράλειψις θὰ προκαλέσῃ τὴν μεγίστην δυσαρέσκειαν, θλῖψιν καὶ ἀπογοήτευσιν εἴς τε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὸν λαὸν τῆς Κύπρου».

Συνδρομαὶ ἐκ δίσκου ὑπὲρ τοῦ ἐν Ἀθήναις Οἴκου Τυφλῶν. — Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γρεβενῶν δρχ. 100, ὁ ὁ Σεβασ. Ἐπίσκοπος Γυθείου καὶ Οἰτύλου δρχ. 233, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σισανίου καὶ Σιατίστης δρ. 258 καὶ 40, ὁ Ναὸς Καμαρίζης δρχ. 10, ὁ Ναὸς Ῥέντι δρχ. 33, ἡ Ἐπισκοπ. Ἐπιτροπὴ Κορινθίας (Δῆμος Φενεοῦ) δρ. 18, ὁ κ. Σπ. Αἰγινήτης δρχ. 30, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μογλενῶν καὶ Φλωρίνης δρχ. 660, ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος Δωδώνης δρχ. 250, ἡ Ἐπισκοπ. Ἐπιτροπὴ Λαρίσης δρ.280.25, ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος Θεσσαλιώτιδος 293,05, ὁ ναὸς Ταξιαρχῶν Ἑρμιόνης δρχ. 25, ὁ Ναὸς Ἁγίου Δημητρίου Κερατέας δρχ. 15. ὁ Ναὸς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Κερατσινίου δρχ. 10,35, ὁ Ναὸς Μάρκασι Κορινθίας δρχ. 30.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ, ἡ Διαχείρισις τοῦ «Ἐκκλησ. Κήρυκος» παρακαλεῖ θερμῶς τοὺς ἀξιοτίμους συνδρομητὰς ὅπως μὴ ἀναβάλωσιν ἐπὶ πλέον τὴ καταβολὴν τῆς συνδρομῆς των.

*

Παρὰ τὴν μεγίστην ὕψωσιν τῶν τιμῶν τοῦ χάρτου καὶ τῶν τυπωτικῶν, ἡ συνδρομὴ τοῦ «Ἐκκλησ. Κήρυκος» παρέμεινεν ἡ αὐτή, καὶ ἦτο οὕτω τὸ εὐθηνότερον ἐξ ὅλων τῶν περιοδικῶν, διότι ἀποβλέπει εἰς μόνην τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ὠφέλειαν τῶν ἀναγνωστῶν του. Ἐντὸς ὀλίγου ὁ ὄγκος τοῦ «Ἐκκλ. Κήρυκος» θὰ αὐξηθῇ μέχρι διπλασιασμοῦ, δίκαιον δὲ θὰ ἦτο, ἐπομένως, νὰ αὐξηθῇ ἀναλόγως καὶ ἡ συνδρομή του. Ἐν τούτοις, χάριν τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, αὐξάνεται μόνον εἰς 15 δραχμὰς διὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι, καὶ εἰς δραχ. 20 διὰ τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συνδρομητάς.

*

ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ ἀντιπρόσωπος τοῦ «Ἐκκλησ. Κήρυκος» εἶνε ὁ «Ἐθνικὸς Κήρυξ» τῆς Νέας Ὑόρκης. Παρακαλοῦνται, ἐπομένως, οἱ ἐν Ἀμερικῇ θέλοντες νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταὶ εἰς τὸν «Ἐκκλησ. Κήρυκα», ὅπως εἴτε διὰ τὴν καταβολὴν τῆς συνδρομῆς των, εἴτε δι' αἴτησιν ἀποστολῆς φύλλων τοῦ «Ε. Κ». ἀπευθύνωνται πρὸς τὴν Διαχείρισιν τοῦ «Ἐθνικοῦ Κήρυκος», ἥτις καὶ δικαιοῦται ἀνθ' ἡμῶν νὰ ἐκδίδῃ τὰς πρὸς εἴσπραξιν ἀποδείξεις.

Ἡ διεύθυνσις τοῦ «Ἐθνικοῦ Κήρυκος» εἶνε: **«National Herald» 136—140 W. 26th St. New York City.**

Ἀριθ. Πρωτ. 386 / Διεκπ. 7,249 — *Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαρτίου 1919*

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Ἱερόθεος Σακελλαρίου, Ἱερομόναχος τῆς ἐν Καλαυρίᾳ Ἱ. Μονῆς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τῆς Ἐπισκοπῆς Ὕδρας καὶ Σπετσῶν, κάτοικος τῆς Μονῆς ταύτης, ἤδη δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ κατοικίας, προσκαλεῖται, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον τετάρτην καὶ ὥραν 9 π. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ Α'. Γραμματέως τῆς Ἱ. Συνόδου, ὅπως ἀνακριθῇ ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ ἐγκαταλείψει τῆς Μονῆς τῆς μετανοίας του, ἀπαγωγῇ γυναικὸς κλπ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένου περιοδικοῦ «ὁ Ἐκκλησιαστικὸς Κήρυξ».

Συνοδικῇ ἐντολῇ
Ὁ Α' Γραμματεὺς
(τ. σ.) *Ἀρχιμ. Ἀλέξ.* ***Παπαδόπουλος***

Ἐν τῷ γραφείῳ τῆς διεκπεραιώσεως τοῦ «Ἐκκλησ. Κήρυκος» πωλοῦνται: ***Μελετίου Μεταξάκη*** (Μητροπολίτου Ἀθηνῶν), Τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ ἡ Ρωσικὴ πολιτικὴ ἐν Ἀνατολῇ φρ. 5.

Καὶ τὰ ἑξῆς ἔργα τοῦ κ. Γρηγορίου Παπαμιχαήλ.

Ὁ Ἅγ. Γρηγόριος Παλαμᾶς δρ. 8.—Σοσιαλισμὸς καὶ Χριστιανισμὸς δρ. 3. —Σοσιαλιστικῶν εἰδώλων κατάλυσις δρ. 3.—Ἀποκαλύψεις περὶ τῆς Ρωσικῆς πολιτικῆς ἐν τῇ Ὀρθοδ. Ἑλλην. Ἀνατολῇ δρ. 3.—Ὁ πατριωτισμός. *Μελέτη ψυχολογικὴ-παιδαγωγική. δρ. 3.*

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ: Ἐν Ἑλλάδι δρχ. 15,
» » Ἐξωτερικοῦ δρχ. 20.
Ἕκαστον τεῦχος δρχ. 0.35.

Διευθυντὴς ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Τακτικὸς Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου
Γραφεῖα ἐν τῇ ἱ. Μητροπόλει Ἀθηνῶν.

Ἀπευθυντέον: Ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν Σύνταξιν: Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ «Ἐκκλ. Κήρυκος».— Δι' ἐμβάσματα συνδρομῶν καὶ ἀποστολὴν τοῦ φύλλου: Πρὸς τὴν Διαχείρισιν τοῦ «Ἐκκλ. Κήρυκος».